

برنامه ریزی شهری در قرن ۲۱

نویسندگان:

دانیل اس گرابر

کنس ای بیرمنگام

مترجمان:

سید عارف موسوی

محمد رئوف حیدری فر (استادیار دانشگاه پیام نور)

حسین رجب صلاحي

عنوان و نام پدیدآور: برنامه ریزی شهری در قرن ۲۱ / نویسندگان [صحیح: ویراستاران] دانیل اس. گرابر، کنس ای. بیرمنگام؛ مترجمان سید عارف موسوی، محمد رئوف حیدری فر، حسین رجب صلاحی
 مشخصات نشر: تهران، راه دان، سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، انتشارات، ۱۳۹۰
 مشخصات ظاهری: ۲۳۷ ص.، مصور، جدول، نمودار
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۵۰-۷۵-۵
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: عنوان اصلی: Urban planning in the 21st century, 2009
 موضوع: شهرسازی جنبه های اقتصادی
 شناسه افزوده: Graber, Daniel S.
 شناسه افزوده: Birmingham, Kenneth A.
 شناسه افزوده: حیدری فر، محمد رئوف، ۱۳۵۴-، مترجم
 شناسه افزوده: رجب صلاحی، حسین، ۱۳۴۸-، مترجم
 شناسه افزوده: سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، انتشارات
 رده بندی کنگره: ۳۰۷/۱۲۱۶ رده بندی دیویی: ۳۰۷/۱۲۱۶
 رده بندی کنگره: ۳۰۷/۱۲۱۶
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۵۹۰۱۵۱

عنوان: برنامه ریزی شهری در قرن ۲۱

ناشر: راه دان

تهیه و تنظیم: معاونت آموزشی پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی

مجری: دفتر امور شهری و شوراهای استانداری کرمان، پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی،

شهرداری سیرجان

مدیر پروژه: محمد جواد کامیاب، سید مجتبی ثمره هاشمی

ناظر پروژه: مجید سعیدی

نویسندگان: دانیل اس گرابر، کنس ای بیرمنگام

مترجمان: سید عارف موسوی، محمد رئوف حیدری فر، حسین رجب صلاحی

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه
 نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: تابستان ۱۳۹۱
 قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۵۰-۷۵-۵

نظارت چاپ: عقیق ۴-۳۸۹۳۲۴۰۳

گسترش شهرنشینی و مسائل و مشکلات خاص زندگی شهری، بیش از پیش ضرورت توجه همه جانبه به راهبردهای سودمند برای بهینه سازی زندگی ساکنان شهرها را لازم ساخته است. در میان عوامل تاثیرگذار در شهرها مانند محیط زیست شهری، حمل و نقل شهری، ایمنی شهری و برنامه ریزی شهری، یک عامل بسیار مهم که تاثیر فزاینده و تعیین کننده ای بر دیگر عوامل سازنده زندگی شهری دارد، مدیریت شهری است. هر فعالیت اجتماعی بدون وجود مدیریت سازمان یافته که اهداف و ابزارهای رسیدن به آنها را مشخص کند و فعالیتها را هماهنگ سازد از هم می پاشد و به بی نظمی می گراید. شهرها نیز که پیچیده ترین و متنوع ترین جلوه های زندگی اجتماعی بشری را در خود دارند بدون وجود نظام مدیریت شهری که ضمن انجام برنامه ریزی های لازم برای رشد و توسعه آینده شهر به مقابله با مسائل و مشکلات کنونی آنها بپردازد بی سامان می گردند.

در نظریه های جدید مدیریت، به بالاترین سازمان از نظر کیفیت، سازمان متعالی می گویند. یک سازمان زمانی متعالی است که تمام اعضا به ماهیت ذاتی و درونی روابط خود اهمیت دهند، بدین معنا که هر فردی برای کارآیی بیشتر از هیچ کوششی دریغ نرزد. بر خلاف یک رابطه متقابل خشک و رسمی که در آن طرفین به چگونگی تقسیم منافع علاقمندی نشان می دهند، اعضا یک سازمان متعالی و برتر بیشتر مایل اند بدانند چگونه هر یک از آنان می توانند نفع بیشتری به سازمان ارائه دهند، افزون بر این، تمامی اعضا سازمان به این موضوع علاقمندند که چگونه می توانند برای افراد خارج از سازمان نیز مثر باشند.

نظام مدیریت شهری نیز می باید به جایگاه متعالی خود برای خدمات رسانی بهتر به منظور رضایتمندی هر چه بیشتر شهروندان کشور دست یابد. مهمترین راه برای رسیدن به این هدف برای نظام مدیریت شهری دستیابی به جریان دانش و اطلاعات بهتر در جهت اخذ تصمیم مناسب و کاهش خطاها در تصمیم گیری و اجرای می باشد. داشتن دانش و اطلاعات از عدم قطعیت در روند تصمیم گیری ها می کاهد. مهمترین ابزار دست یابی به اطلاعات در جهان امروز متون نوشتاری یا الکترونیک می باشد که اگر حاصل تلفیق علم و عمل باشند تاثیرگذاری آن به مراتب بر مخاطبین بیشتر خواهد بود. به منظور انتشار دست آوردهای جدید علمی و عملی در زمینه های مختلف مدیریت شهری پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور با همکاری دفتر امور شهری و شوراهای استانداری کرمان اقدام به انتشار کتب آموزشی ای با عناوین زیر نموده است تا گامی هر چند

کوچک در ارتقاء سطح علمی شهرداری‌های کشور برداشته شده باشد.

۱- برنامه ریزی شهری در قرن ۲۱

۲- کاربرد GIS در مدیریت بحران

۳- آشنایی با شوراهای اسلامی شهر

کتاب حاضر با عنوان برنامه ریزی شهری در قرن ۲۱ در هشت فصل تهیه شده است.

فصول این کتاب عبارتند از:

فصل اول: برنامه ریزی برای حفظ پوشش طبیعی گیاهان در شهرها، فصل دوم: اهمیت برنامه ریزی شهری در کیفیت هوا و سلامت شهری، فصل سوم: کیفیت اکولوژیکی سیستم شهری: یک چشم انداز اورونیتولوژیکال (پرنده شناسانه)، فصل چهارم: شبکه انرژی در یک ناحیه شهری، فصل پنجم: به سوی برنامه ریزی شهری پایدار در قرن بیست و یکم، فصل ششم: چالش‌های شهرگرایی در آفریقا: ساخت شهرهای تولیدی با جهانی سازی...، فصل هفتم: رفت و آمده مدرسه، بهداشت و برابری: نقش محیط‌های انسانساخت، فصل هشتم: میزان خاکریزی سطح به عنوان شاخص برنامه ریزی کاربری اراضی در مناطق کم ارتفاع شهرهای آسیایی.

در پایان از همکاری صمیمانه آقایان محمد جواد کامیاب معاون امور عمرانی استانداری کرمان، سید مجتبی ثمره هاشمی مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری کرمان، آقای مهدی عارفی نسب شهردار سیرجان که در تهیه، تدوین و نشر این کتاب تلاش فراوانی نمودند نهایت تقدیر و تشکر به عمل می‌آید.

محمد رضا بمانیان

رئیس پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی

سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

و دانشیار دانشگاه تربیت مدرس

اسماعیل نجار

استاندار کرمان

فهرست مطالب

فصل اول.....	۷
برنامه‌ریزی برای حفظ پوشش طبیعی گیاهان در شهرها.....	۷
چکیده.....	۹
کاربرد پوشش گیاهی به مثابه یک فرایند برنامه‌ریزی شهری.....	۱۴
توسعه مفهوم حفاظت از پوشش گیاهی موجود.....	۱۶
امتیازات و معایب حفاظت از پوشش گیاهی طبیعی در شهرها.....	۱۹
تغییرات و تأثیرات بعدی در پوشش گیاهی.....	۲۴
مطالعات پوشش گیاهی.....	۲۷
برنامه‌ریزی برای حفظ و نگهداری: انواع زیرساخت‌های سبز و مرطوب شهری و اهمیت آنها برای	
حفاظت و نگهداری.....	۲۸
نظریه برنامه‌ریزی حفظ پوشش گیاهی در شهرها.....	۳۱
تأثیر تعهد، تشخیص و اطلاعات.....	۳۲
پوشش گیاهی حفظ‌شده به مثابه بخشی از الگوی زیرساخت سبز.....	۳۵
انواع پوشش گیاهی و زمین‌های مرطوب که باید حفظ گردند.....	۳۸
تأثیر تراکم ساخت و الگوهای توسعه.....	۳۹
نتیجه‌گیری.....	۴۴
فصل دوم.....	۹
اهمیت برنامه‌ریزی شهری در کیفیت هوا و سلامت انسان.....	۹
چکیده.....	۴۹
مقدمه.....	۵۴

۵۶	 پروژه سعودار: مطالعه موردی در پرتغال
۵۷	 چهار وظیفه اصلی پروژه سعودار
۵۸	 انتخاب مطالعه موردی
۶۰	 کیفیت هوا و وضعیت سلامتی در حال حاضر
۶۲	 کیفیت هوا
۶۴	 تأثیرات بر سلامتی
۶۶	 سناریوهای مختلف برای توسعه در آینده
۶۶	 سیستم‌های شاخص
۶۹	 توسعه سناریو
۷۰	 سناریوی BAU
۷۰	 سناریوی سبز
۷۱	 سناریوی خاکستری
۷۳	 نتایج سناریوها
۷۷	 در معرض بودن و مشکل
۷۷	 نتیجه‌گیری

۴۹	 فصل سوم
۴۹	 کیفیت اکولوژیکی سیستم شهری: یک چشم‌انداز اورتولوژیکال (پرنده‌شناسانه)
۸۵	 چرا باید از پرندگان به عنوان ابزارهایی برای اندازه‌گیری کیفیت‌های اکولوژیکی شهرها استفاده کرد؟
۸۵	 پرندگان و شهر
۸۶	 پرندگان و سکونت‌گاه‌های شهری
۸۶	 عنصر ساختار مصنوعی
۸۷	 عنصر پوشش گیاهی طبیعی
۸۸	 نواحی سبز شهری
۸۹	 عناصر پوشش گیاهی
۹۰	 مؤلفه بوته
۹۱	 مؤلفه گیاهان علفی
۹۲	 پرندگان و انسان‌ها
۹۴	 پرندگان به مثابه کیفیتی اکولوژیکی برای تعدیل گرما
۹۶	 برنامه‌ریزی در مورد سلامت شهرها
۹۶	 کنترل تغییرات کاربری اراضی در یک ناحیه شهری
۹۶	 افزایش ارزش اکولوژیکی پوشش گیاهی

۹۸.....	ایجاد شبکه‌های سبز و پیچیده شهری.....
۹۹.....	ایجاد پروتکل‌های استاندارد برای اندازه‌گیری کیفیت اکولوژیکی شهرها.....
۹۹.....	برجسته کردن منافع شهرهای با کیفیت اکولوژیکی بالادر برنامه‌ریزی‌های آموزشی مربوط به محیط زیست شهری.....

فصل چهارم..... ۱۰۵

شبکه انرژی در یک ناحیه شهری..... ۱۰۵

۱۰۷.....	چکیده.....
۱۰۷.....	مقدمه.....
۱۱۱.....	میزان بارگذاری و طرح تنظیم منبع سوخت.....
۱۱۳.....	شاخص‌های تولید نیرو در سلول سوختی.....
۱۱۵.....	یکسان نمودن بار با استفاده از الکترولیز آب.....
۱۱۷.....	معادله توازن انرژی.....
۱۱۹.....	روش کارکردی سیستم.....
۱۱۹.....	روش تجزیه و تحلیل.....
۱۲۳.....	پارامترهای حل مسئله.....
۱۲۳.....	مطالعه موردی.....
۱۲۴.....	کاهش تأثیر ظرفیت در سلول سوختی.....
۱۲۷.....	نتایج برنامه‌ریزی در مورد لوله آب گرم.....
۱۳۰.....	نتیجه‌گیری از طرح تنظیمات سلول سوختی.....
۱۳۰.....	نتیجه‌گیری.....

فصل پنجم..... ۱۵۵

به سوی برنامه‌ریزی شهری پایدار در قرن بیست و یکم..... ۱۵۵

۱۵۷.....	چکیده.....
۱۳۶.....	مقدمه.....
۱۳۸.....	منطقه مورد مطالعه.....
۱۳۹.....	داده‌ها و روش‌ها.....
۱۴۱.....	پروژه پردازش تصویر.....
۱۴۱.....	پیش‌پردازش.....
۱۴۱.....	طبقه‌بندی نظارت‌شده/نظارت‌نشده مرکب.....

۱۴۳	روش طبقه‌بندی نظارت‌شده/ نظارت‌نشده مرکب شامل سه مرحله است:
۱۴۴	ارزیابی صحت طبقه‌بندی
۱۴۴	نتایج و بحث
۱۴۷	مفاهیم برنامه‌ریزی پایدار از کاربری اراضی شهری
۱۴۷	نتیجه‌گیری

۱۷۵	فصل ششم
۱۷۵	چالش‌های شهرگرایی در آفریقا: ساخت شهرهای تولیدی با جهانی‌سازی
۱۷۷	چکیده
۱۷۷	مقدمه
۱۵۶	وضعیت توسعه شهری در آفریقا
۱۶۳	ایجاد شهرهای رقابتی و قابل‌زندگی
۱۶۷	نتیجه‌گیری

۱۹۳	فصل هفتم
۱۹۳	رفت و آمد به مدرسه، بهداشت و برابری نقش محیط‌های انسان‌ساخت
۱۹۵	چکیده
۱۷۴	مقدمه
۱۷۵	شواهد موجود
۱۷۷	فعالیت فیزیکی، سلامت و محیط‌های انسان‌ساخت
۱۸۲	عدالت در رفت و آمد به مدرسه و عامل محیط
۱۸۵	ضریب وابستگی فعالیت فیزیکی در میان جوانان
۱۸۶	وابستگی به پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری به مدرسه
۱۸۹	مطالعه موردی: پیوندهای فردی و محیطی مرتبط با پیاده‌روی به مدرسه
۱۹۱	قلمرو مطالعه و پیشینه تحقیق
۱۹۲	روش‌ها
۱۹۴	ارزیابی
۱۹۵	تجزیه و تحلیل
۱۹۹	یافته‌ها
۲۰۱	ضریب هم‌بستگی در میان متغیرهای مستقل
۲۰۱	مقایسه میانگین‌ها در مدارس

۲۰۲.....	پیش‌بینی پیاده‌روی با استفاده از رگرسیون لجستیکی دوجنبه‌ای
۲۰۸.....	نتیجه‌گیری
۲۰۸.....	شواهد موجود و موارد اجرایی
۲۱۱.....	شکاف‌های باقی‌مانده و نیازهای تحقیقی آینده

۲۴۳.....	فصل هشتم
	میزان خاکریزی سطح به عنوان شاخص برنامه‌ریزی کاربری اراضی در مناطق
۲۴۳.....	کم‌ارتفاع شهرهای آسیایی
۲۴۵.....	چکیده
۲۴۵.....	مقدمه
۲۲۵.....	خاکریزی انطباقی در مناطق پست دلتایی
۲۲۵.....	بانکوک
۲۲۶.....	کلانشهر مانیل
۲۲۶.....	متروپولیتن توکیو
۲۲۸.....	زمانیکه خاکریزی بیش از حد باعث سیل می‌شود
۲۲۸.....	بانکوک
۲۲۹.....	کلانشهر مانیل
۲۳۰.....	منطقه متروپولیتن توکیو
۲۳۱.....	اقدامات فعلی در برابر سیل در هر شهر
۲۳۱.....	بانکوک
۲۳۲.....	کلانشهر مانیل
۲۳۲.....	منطقه مادر شهری توکیو
۲۳۵.....	امکان کاربری ترکیبی از زمین براساس میزان خاکریزی ثابت